

«Λουκέτο» θα βάλουν δεκάδες νόμιμοι και παράνομοι ραδιοσταθμοί σε ολόκληρη τη χώρα αν εφαρμοστεί η νέα χάρτα των ραδιοφωνικών συχνοτήτων, η έκδοση της οποίας εκκρεμεί εδώ και πολλά χρόνια.

Σύμφωνα με το σχέδιο απόφασης του υπουργείου Υποδομών, οι νέες περιοχές ραδιοφωνικής υπηρεσίας αυξάνονται σε 82 από 52 και αδειοδοτούνται κατά μέγιστον 843 ραδιοσταθμοί. Σήμερα λειτουργούν νόμιμα 950 σταθμοί και συνολικά εκπέμπουν 1.348, δηλαδή σχεδόν 400 λειτουργούν παράνομα.

Οι σύμβουλοι του υπουργείου Υποδομών (Aegis και WIK Consult) προτείνουν διάφορα σενάρια για τη στρατηγική της εκχώρησης των δικαιωμάτων φάσματος των ραδιοφωνικών εκπομπών, με τη χορήγηση τοπικών, εθνικών, περιφερειακών αλλά και κοινοτικών σταθμών, ενώ κρίνουν πρόωρη ακόμη τη χρήση της ψηφιακής επίγειας ραδιοφωνίας.

Οι τοπικές άδειες

Σύμφωνα με τον Ν. 3592/2007, οι άδειες για ιδιωτικούς σταθμούς προβλέπεται να είναι μόνο τοπικής εμβέλειας, η περιοχή «παροχής υπηρεσίας» των ραδιοσταθμών θα καθορίζεται από τη νέα Χάρτα Συχνοτήτων, ενώ η εκπομπή θα γίνεται από 82 σημεία αντί 52 σήμερα.

Η έρευνα των συμβούλων έδειξε:

- Με βάση ανεπίσημα στοιχεία, λειτουργούν 1.348 ιδιωτικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί.
- Υπάρχουν τέσσερις περιοχές με πάνω από 40 ραδιοφωνικούς σταθμούς.
- Οι περισσότερες περιοχές (19) έχουν έναν αριθμό ραδιοσταθμών μεταξύ 18 και 40.
- Δεκαεπτά περιοχές έχουν λιγότερο από 10 ραδιοφωνικούς σταθμούς.
- Ο μέσος αριθμός των ραδιοφωνικών σταθμών στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη είναι 49, ενώ για τις υπόλοιπες ο μέσος αριθμός είναι 17.
- Με βάση ανεπίσημα στοιχεία, το μέσο ποσοστό των τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών

που αναμεταδίδουν πρόγραμμα άλλων ραδιοσταθμών είναι 39% (σε αγροτικές περιοχές περισσότερο από 50%).

Πώς θα γίνει η εκχώρηση

Η εκχώρηση των αδειών, σύμφωνα με τον Ν. 3592/2007, θα γίνει με «διαγωνισμό καλλιστείων», δηλαδή με τη συγκριτική μέθοδο του ανταγωνισμού, κάτι που έχει υιοθετηθεί στην Ευρώπη. «Αυτή η προσέγγιση είναι ευθυγραμμισμένη με την προσδοκία ότι η ζήτηση για άδειες στην Ελλάδα θα ξεπεράσει την προσφορά σε πολλές γεωγραφικές περιοχές» αναφέρουν.

Τα κριτήρια θα είναι το χρονικό διάστημα λειτουργίας των υφιστάμενων νόμιμων σταθμών, τυχόν κυρώσεις του ΕΣΡ, οι συγχωνεύσεις, η οικονομική βιωσιμότητα, το απασχολούμενο προσωπικό και η πληρότητα του προγράμματος, ενώ θα ληφθούν υπόψη η ποιότητά του και οι επενδύσεις σε αυτό. Οι σύμβουλοι προτείνουν να εξεταστεί ως κριτήριο το αν είναι αναγκαίο για όλους τους σταθμούς να εκπέμπουν 24 ώρες την ημέρα, «καθώς τέτοιοι περιορισμοί μπορούν να επιβαρύνουν το κόστος λειτουργίας».

Για την αποτίμηση του φάσματος εισηγούνται ή να χρησιμοποιηθούν οι τιμές που καταβλήθηκαν σε άλλες χώρες, προσαρμοσμένες στα ελληνικά δεδομένα, ή να γίνει «μοντελοποίηση» των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, με την υπόθεση δύο διαφορετικών τύπων αδειών: των τοπικών αστικών αδειών (Αττική και Θεσσαλονίκη) και των τοπικών αγροτικών αδειών. Όπως επισημαίνουν, ο καθορισμός της αξίας των αδειών είναι ευαίσθητος σε διακυμάνσεις όπως το κόστος λειτουργίας, το αν ο αιτών είναι υπάρχων ή νεοεισερχόμενος ραδιοσταθμός, αλλά και τα διαφημιστικά έσοδα, τα οποία έχουν μειωθεί κατά 60% τα τελευταία τέσσερα χρόνια λόγω της κρίσης.

Επίσης σημειώνουν ότι, αν και ο νόμος προβλέπει τη χορήγηση άδειας για 6+6 χρόνια, «όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια άδειας τόσο μεγαλύτερη είναι η δυνατότητα να υπάρχουν κέρδη από την επένδυση σε θέσεις και εξοπλισμό, αλλά και η αβεβαιότητα ως προς τα έσοδα». Σχετικά με τον αριθμό των αδειών σημειώνουν ότι «στην πράξη δεν θα ήταν εφικτό για το σχέδιο συχνотήτων να υποστηρίξει τον αριθμό των αδειών».

Προτάσεις για τέλη

Οι σύμβουλοι εισηγούνται ότι «έχει αξία να εξετασθεί ένα μεγαλύτερο εύρος τελών για τοπικές απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές, το οποίο ίσως χρειαστεί να καθοριστεί στο μηδέν ή απλώς πάνω από το μηδέν, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι υπάρχουν τουλάχιστον ένας ή δύο ραδιοφωνικοί φορείς που εξυπηρετούν αυτές τις περιοχές».

Μια άλλη επιλογή, όπως αναφέρουν, θα ήταν να θεσπιστούν τέλη αδειας με βάση τις διοικητικές δαπάνες ή η χρέωση να γίνει με βάση την πληθυσμιακή κάλυψη, όπως στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ακόμη επισημαίνουν ότι «δεν θα είναι δυνατή η έκδοση όλων των αδειών κατά το ίδιο χρονικό διάστημα», προτείνοντας η χορήγηση αδειών να ξεκινήσει από την Αττική και τη Θεσσαλονίκη. Οι σύμβουλοι χαρακτηρίζουν σημαντικό να απομακρυνθούν οι παράνομοι σταθμοί, αλλά και, αν χρειαστεί, να γίνει μετάβαση των πετυχημένων υπάρχοντων σταθμών σε νέες συχνότητες με νέες άδειες.

Εθνικές, περιφερειακές

Οι σύμβουλοι σημειώνουν ότι υπάρχει «η δυνατότητα να χορηγηθεί ένας περιορισμένος αριθμός εθνικών αδειών (μεταξύ 1 και 3), παρά τη σημαντική επένδυση που απαιτείται, σε ραδιοφωνικούς αναμεταδότες». Αυτό προτείνεται να γίνει ή με δομημένες διαπραγματεύσεις ή με εξυπηρέτηση με σειρά προτεραιότητας ή με «διαγωνισμό καλλιστείων» ή, τέλος, με δημοπρασίες ή με συνδυασμό δημοπρασίας και συγκριτικής επιλογής. Επίσης εισηγούνται η αποτίμηση των αδειών να γίνει με πραγματικές τιμές αγοράς, που θα εξαρτηθούν «από τυχόν περιορισμούς που επιβάλλονται σχετικά με το περιεχόμενο και το ποσό που θα είναι πρόθυμοι να πληρώσουν οι αιτούντες». Σε περίπτωση ενός «διαγωνισμού καλλιστείων» προτείνεται τα τέλη αδειας να καθορίζονται στην κατώτερη αποτίμηση της «μοντελοποίησης», ενώ εισηγούνται να μην ισχύσει η εκχώρηση για 6+6 χρόνια αλλά για 12.

Σχετικά με τις περιφερειακές άδειες, ζητούν να εξεταστεί η συγκέντρωση ενός αριθμού τοπικών αδειών στην ίδια γεωγραφική περιοχή, με αναμετάδοση του προγράμματός τους τοπικά, προτείνοντας η εκχώρησή τους να γίνει με δημοπρασία, ενώ εισηγούνται να εξεταστεί μακροπρόθεσμα η δυνατότητα χορήγησης και αδειών κοινοτικών ραδιοφώνων.

Το ψηφιακό ράδιο μπορεί να περιμένει(;)

Αναφορικά με τις ψηφιακές άδειες, οι σύμβουλοι διαπιστώνουν ότι οι συνθήκες «μπορεί να μην υποστηρίζουν επίγεια ψηφιακή ραδιοφωνία», αφού «αυτή τη στιγμή φαίνεται να είναι μικρή η αξία» της ανάθεσής τους. «Ο μόνος λόγος για την έκδοση τέτοιων αδειών θα ήταν αν η παράνομη χρήση της ζώνης FM δεν μπορεί να επιλυθεί μέσω της παρακολούθησης και της επιβολής του νόμου και η ποιότητα των αναλογικών προγραμμάτων είναι τέτοια που θα μπορούσαν να υπάρξουν πλεονεκτήματα και στους ακροατές και στους ραδιοφωνικούς σταθμούς να υιοθετήσουν ψηφιακή εκπομπή» αναφέρουν.

Εισηγούνται ωστόσο «κατά την παρούσα οικονομική κατάσταση και λαμβάνοντας υπόψη το υψηλότερο κόστος που σχετίζεται με την ψηφιακή ραδιοφωνία και την αβεβαιότητα εκ νέου της τεχνολογίας που θα υιοθετηθεί» να διατηρηθούν δεσμευμένες οι συχνότητες VHF για μελλοντική χρήση και, στη συνέχεια, να εξεταστεί τι μέλλει γενέσθαι. «Αυτό είναι ελκυστικό φάσμα για ένα ευρύ πεδίο πιθανών εφαρμογών και η πρόωρη αδειοδότηση θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια μη εναρμονισμένη υπηρεσία που αναπτύσσεται και σε δυσκολίες στην αναδιανομή των συχνοτήτων» καταλήγουν.

Το Βήμα